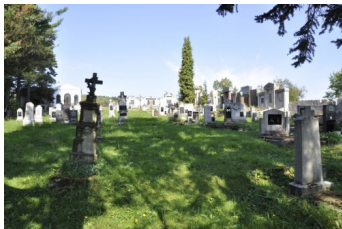

Identifikační údaje

Lokalita	Kovářská
Obec	Kovářská
Okres	Chomutov
Kraj	Ústecký kraj
Katastrální území	Kovářská, kód: 671509
GPS souřadnice	50° 26' 22.7" 13° 3' 2.2"
Hist. název	Schmiedeberg
Výměra	7 193 m ²
Vlastnictví	Obec
Opuštěno	Ne

Kovářská (německy Schmiedeberg) je městys v Ústeckém kraji v okrese Chomutov. V roce 2011 zde trvale žilo 1.106 obyvatel.

Krajina v okolí Kovářské byla osídlena od čtrnáctého století, kdy zde stály hamry pánů ze Šumburka. Nejstarší z nich zvaný Starý zámek nejspíše zanikl ještě před rokem 1500. V údolí potoka se postupně vyvinula ulicová vesnice, kolem které stávaly menší osady a samoty zvané kouty. První písemná zmínka o Kovářské je z roku 1555. V systému vrchnostenské správy vesnice patřila k přísečnickému panství.

Již v roce 1594 byla v Kovářské spuštěna vysoká pec postavená Zachariášem Münchenem. Roku 1595 zde Lobkovicové nechali postavit jednoduchou pec na zpracování železa, tzv. dýmačku, ale již o čtyři roky později v Kovářské fungovala skutečná vysoká pec, která patřila k nejstarším v Čechách.

Na počátku sedmnáctého století patřila zdejší huť Dorotě Schindlerové, manželce přísečnického hejtmána Samsona Schindlera, který se na straně stavů zúčastnil stavovského povstání. Po bitvě na Bílé hoře přišel o veškerý majetek včetně huti, která však byla roku 1622 Dorotě vrácena. Samotná třicetiletá válka Kovářskou těžce postihla. Četné průchody a střety vojsk vedly k úpadku podnikání.

K pozdržení dalšího rozvoje došlo v důsledku dalších válek a hladomoru, při kterém v Kovářské roku 1772 zemřelo 179 lidí. Vesnice se však brzy vzpamatovala a roku 1780 v ní žilo kolem dvou tisíc lidí.[

Na rozdíl od předchozích konfliktů vedl alespoň začátek napoleonských válek na počátku devatenáctého století k dalšímu rozvoji hutního podnikání, protože se díky nim zvýšila spotřeba železa. S přihlédnutím k dostatečným zásobám železné rudy v okolí byla postavena nová vysoká pec, která nahradila starý podnik. Válečné události se okolí dotkly až roku 1813, kdy okolní krajinou procházelo sto tisíc vojáků. Přestože zde nedošlo k žádnému střetu, vojáci způsobili mnoho škod a rozšířili nakažlivé nemoci.

Ukončení válek navíc znamenalo pokles výroby v železárně. Celkový úpadek na čas odvrátila hraběnka Gabriela Buquoyová, majitelka červenohrádeckého panství, která roku 1832 koupila přísečnické panství včetně Kovářské. Ze zdejší huti učinila pobočku svého podniku v Kalku.

Po polovině devatenáctého století neodolala zdejší vysoká pec konkurenčnímu tlaku kladenských a ostravských železáren, a

byla uzavřena. Kromě zpracování železné rudy přímo ve vesnici se na přelomu osmnáctého a devatenáctého století ve štolě Michal na vrchu Milíře těžilo stříbrnosné ložisko galenitu.

Okolo roku 1839 je také severně od obce zmiňován kobaltový důl Marie pomocná. Roku 1869 koupila zdejší vysokou pec chomutovská Krušnohorská železářská a ocelářská společnost, ale již o šest let později ji prodala firmě Lienert a Weinert, která areál huti upravila na pilu a výrobu šindelů. Celnice byla roku 1852 přestěhována do Výsady.

Další rozvoj průmyslu podpořilo otevření železniční trati Chomutov-Vejprty, na které byl zahájen provoz dne 1. září 1872. Jedním z podniků, které využily nových dopravních možností byla firma Antonína Kally, který nejprve provozoval pouze malý obchod, ale od roku 1888 začal zpracovávat ryby. Jeho podnik se postupně stal jedním z největších podniků na výrobu rybích konzerv ve střední Evropě. Kromě nich firma z odpadních materiálů vyráběla technický tuk, krém na boty nebo hnojivo.

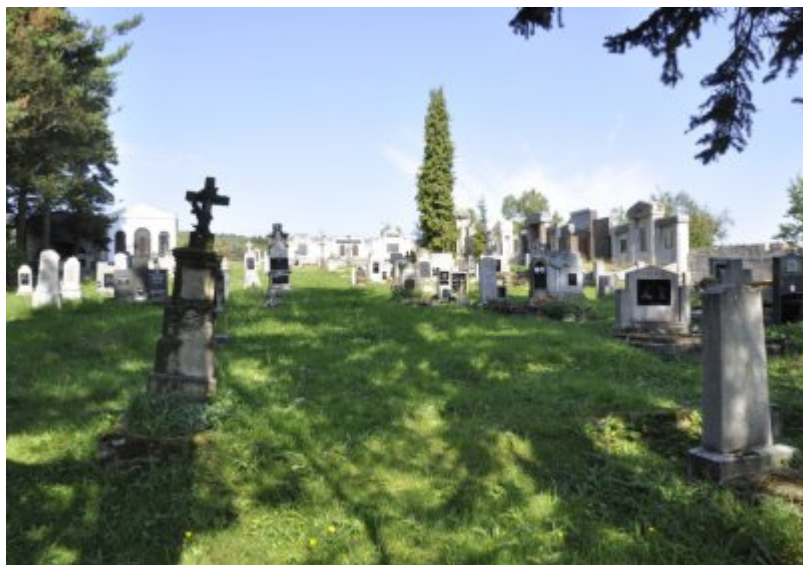
Drobný průmysl v Kovářské fungoval až do konce druhé světové války. Mnoho podniků se zabývalo výrobou textilního zboží, zejména prýmků, punčoch rukavic nebo knoflíků. Mezi větší podniky patřily továrny rytíře Gustava z Klierů. Zaměstnávaly kolem tří set dělníků a zaměřovaly se na výrobu sametu, který se vyvážel do Turecka, Egypta a Sýrie.

Počet obyvatel v roce 1930 - 4.297

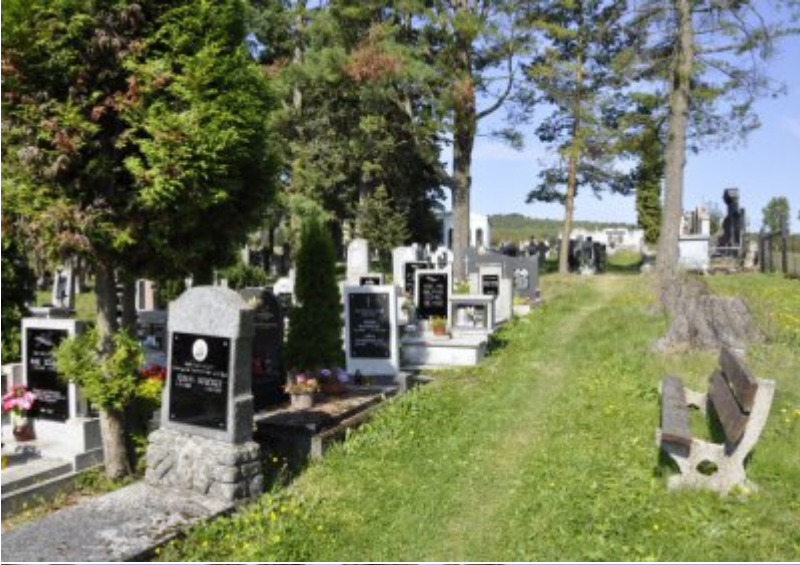
Počet obyvatel v roce 2011 - 1.106

Zdroj: Wikipedia, Český statistický úřad, webové stránky obce/města, Katastrální úřad

Fotogalerie

Technické fotografie